

Edinost

Glasiloo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 novč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnica in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadstr. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Sestanek jugoslov. abiturijentov v Spljetu.

(Zvršetak.)

Dne 28. je vibrala na občinskem gledišču hrvatska zastava. Tja je prišlo na sestanek okrog 150 abiturijentov razun domačih vseučiliščnikov, ki so bili tudi povabljeni. Zborovanje se je vršilo v prostornem foyerju. Sklicatelj sestanka, Pasini, nas je pozval, naj konstituiramo odbor, obenem je izrazil željo v imenu Dalmatineev, naj bi izvolili predsednikom enega abiturijenta iz hrvatske metropole. Tej želji se je enozlasno ugodilo in izvoljen je bil abiturijent Boić, a ni nam prišlo na misel, da bo on to čast zlorabljal in da bo tudi tukaj prodajal svoja »čista« narčela. Pozneje se le smo izvedeli, da so »čisti« prišli v Dalmacijo po ualogu Žida Franka. Spodpredsedništvom je bil počaščen slovenski abit. Valenčič, tajnika pa sta bila Giunio in Spoljar, zapisnikar Pasini. Tudi semkaj nas je prišel pozdravit dr. Milčić. Toplo nam je priporočal, naj ne delamo po receptu naših očtov, ki so sestavljali na sbohdh jako lepe resolucije, a te resolucije da so ostale le na paprju. Rajši naj vsprejmemo manj resolucij, samo da se dadó realizovati. Dejal je: »Delajte tako, da se bo moglo reči: Sinoviso bili boljši nego očetje!« Dr. Milčić se je zahvalil abit. Tkalčić.

O prvi točki: »Mladina opora narodova«, ali bolje: kako naj postane mladina opora narodova, je najbolj obširno razpravljal kotorski abiturijent Jedlowski. Mej narod je treba iti in delati, resno delati in ne samo visoko politizirati. V delavnih dneh je treba delati, nedelja je dan počitka. Pri čiši vina ne razpravljajmo o vzorih svoje domovine! Naše čitalnice so postale igralnice. Mladina zajema svojo učenost iz političnih časopisov, do skrajnosti je površna in spatična. Odstanimo razliko mej kapo in klobukom! Prepričajmo se, da naš kmetni nič boljši in nič slabši od nas samih! — O istem predmetu je čital svojo razpravo abiturijent Brozović. O »narodni prosveti« je predaval pravnik Bego. Priporočal je uvažanje ljudskih knjižnic. Gospod Prvan zahteva, naj visokešolci in inteligence sploh predavajo narodu o različnih strokah. Dotaknil se je tudi socialnega vprašanja, ali ni povedal jasno, kako naj ist-mu zremo v oči. Za njim je govoril krasno pravnik Perat, ki je dokazal, da temeljito pozna socialno gibanje in aktuelnost tega važnega vprašanja. Internacionalni socializem je treba pobijati z vsem sredstvi, nasprotno pa naj se nikakor ne upiramo pravemu zdravemu narodnemu socializmu. Ko je završil svoj govor, ki je trajal skoro eno uro, so mu vsi (razun nekaterih »čistih«) navdušeno ploskali. Žalibog da se je radi spletkarsaja »čistega« predsednika in njegovih prištašev prešlo preko tega važnega vprašanja, kajti, velenčeni »čisti« so izjavili, da mi nismo pršli na sestanek, da razpravljamo o socialnih vprašanjih, s katerimi dase namerava podstriči peroti hrvatstvu. Na to so se nezavedni in neodločni abiturijentje (z malimi izjemami) pokorili »čistim«, dočim so prej vsi navdušeno ploskali pravniku Peratu. Velenčeni »čisti« so na abiturijentskem sestanku izjavili, da socialno vprašanje ne spada v narodno prosveto (!) — Za predavanje o »dijaški organizaciji« se je prijavil oseški abiturijent Vodvafks. On zahteva, naj se dijaštvo vzgaja nad strankami, naj se razvija samostalno, brez pritiska od kateresibodi strani. Vodvafka je realist. Že zato so mu »čisti« zamerili zelo, ko je povdarjal samostalno razvijanje dijaštva, kajti oni so vajeni

poslušati kakor uslužni robovi vsaki migljaj Žida Franka. O tej točki govorili so še Brović, Spoljar, Stuk, Smodlaka in drugi. — O »odnošajih v Istri« je imel besedo abiturijent Ribarić. Dejal je, da imamo v glavem tri faktorje nasprotna našemu delovanju v Istri. Prvi faktor nam nasproten je e. kr. avstrijska vlada, drugi laška »signoria«, a tretji — naše napake, naši grehi.

Na dolgo je kritikoval postopanje vlade in vskliknil, da, kakor je sv. Avguštin zavrnil onega mladeniča-angelja, ko je pretakal morje na kopno ter mu dejal: »Zastonj se trudiš, brazvspešno je tvoje delo«, tako treba zavrniti vse tiste, ki se upajo na mrvice pravice od e. kr. avstrijske vlade. Ne smešimo sami sebe, ne upajmo zastonj! Gospodstvo »signoria« se ruši polagama. Ruši je drotno delo na narodnem polju: ustanovljanje hranilnic in posojilnic, ustanovljanje potrebnih mlekar, gospodarskih društev itd. Steza drobnega dela je za nas sedaj najvarnejša; visoka politika ni za našega kmeta. Najprej treba zboljšati njegov materialni položaj, a hkrati mislimo tudi počasi na njegove druge potrebe. A da ne napredujemo malo hitreje, krive so naše lastne napake. Ojstro je napadal tukaj narodnjake iz dobičkaželjnosti, narodnjake, ki mislijo, da jim pripada »maga charta libertatum«, če le oddajajo na volišču svoj glas narodnemu kandidatu, v privatnem življenju pa so cderuhi, značajneži; pred okrajnimi glavjarji se klanjajo. To je naše prokletstvo! S polnim pravom je zapel elegični Alaupović:

»Poznavao nas istok, zapad cio i rimski cesar i otmanski car, da Hrvat uvijek dobar sluga bio, al na svom domu jadan gospodar.«

Ovestimo se, da ne bomo dobri sluge, temveč na svoji zemlji svobodni in pošteni gospodarji! Mladi ljudje naj hrepenijo po popolni estetski in etični izobrazbi, potem naj zahajajo mej narod in naj mu odkrijejo, kaj je lepo, dobro in resnično!

Tako se je vršilo v glavnih potezah zborovanje od 9. in pol ure dopoldne do 6. popoldne. A naravnost presenetili so nas spletski abiturijentje s prireditvijo sijajnega banketa.

Na banketu je bilo zopet jako živahno. Dvorana je bila odičena s trobojniciami in cvetlicami. Počastili so nas se svojim obiskom državni poslanec Borčić, urednik g. Stražičić, romiser Kaaver Šandor Gjalski, profesor Barač kakor predsednik podružnice družbe sv. Cirila in Metodija in nekateri drugi gospodje. Tudi tukaj smo slišali zlatih besed in lepih naukov. Borčić je spregovoril prvi. Nesrečna da je naša domovina, vendar je v vseh sreih ukoreninjena ljubezen do naše skupne domovine. Mlajši naraščajji naj kujejo boljšo usodo temu nesrečnemu in zapuščenemu narodu! Mi da potrebujemo učenih mož in značajev, ali vsekakor več značajev nego učenjakov. Zgodovina naša je zgodovina naših grehov. Časi so resni. Priporoča zato slogo vseh južnih Slovanov, zlasti tesno združenje Hrvatov in Srbov. S pesniškim žarom je govoril dični Gjalski. »Žrtvuje se«, je dejal, »da pride enkrat na dan vsa sila našega naroda!« Istri je nazdravil prof. Barač, domovini in mladini urednik Stražičić. Najlepši prizor je bil, ko so abiturijentje odhajajočega ljubljenca Gjalskega obsuli s cvetjem ter mu priredili velike ovacije. Kako tudi ne bi? Saj je on mož, ki je zapisal v svojem »Radmilović« besede: »Svrha života je svagdje ista — svagdje teška in neumoljna — i svagdje joj treba ljubavi — ljubavi neograničene, kao što je vaselela neograničena«. Ločili smo se pozno v noč. Ob 3. in pol uri zjutraj odjadrali smo z Rismondovim parnikom nazlet v Šibenik, Shraden in na vodopad Krke. Povsod smo se divili lepoti naše skupne domovine, povsod smo našli bratska srca.

Romantičen je vodopad Krke. Ali tudi sem se je vsilil Nemeec, ki naše prirodne sile izrablja v svojo korist. Energija vode spravlja v tok električne motorje. Kje ste naši kapitalisti? Tuji vam pred nosom, v domači hiši kradejo dobiček, a vi tega ne vidite, vi ste slepi!

7 nedeljo 30. prošlega meseca vračali smo se zopet nazaj proti severu — proti Reki s Topiševim parobrodom in prepričani smo bili, da velja pri Dalmatincih več medsebojna ljubezen nego strankarska nestrpnost in sovraštvo. Morda pozabi marsikdo na sklenjene resolucije o povzdigi narodne prosvete in dijaški organizaciji, ali vsakdo se spomni enkrat v življenju, da v Dalmaciji niso tla, kjer bi se klanjali različnim Tomašicem, Pliverićem, Šilovićem itd. itd. brez konca in kraja. Živela Dalmacija!

R-ć.

Afera Cosani.

(Dalje.)

Mej čitanjem obtožnice se je predstavil obtoženec Castro, kateremu je predsednik javil, da je bila razprava proti njemu odložena.

Po prečitaju obtožnice je predsednik pričel zasliševati toženca Cosanija, a prej je velel tožencema Beauussju in Cumarju, naj zapustita dvorano in čakata zunaj, dokler ju ne zakliče.

Na predsednikovo vprašanje, dali se priznava krivim, je Cosani odgovoril: »Žalibog, da sem kriv!«

Cosani je pripovedoval potem, kako je bil v službi kakor uradnik pri zavodu za zavarovanje proti neugodam, kjer je pa imel malo plače. Ker mu je bila prve mesece tega leta žena jako bolna, in ker ni zadostala njegova skromna plača za vse stroške, si je mislil, da bi o priliki volitev lahko kaj zaslužil s pisarenjem. V to svrhu se je obrnil do Benussija, kateri ga je vsprejel v službo volinega odbora, naročivši mu, da bo »hodil po volilce, nagovarjal jih naj gredo volit, pridobival volilce za stranko in o potrebi tudi glasoval.«

Bile so mu na razpolago legitimacije, glasovnice in druga potrebna sredstva.

Predsednik je vprašal obtoženca, dali mu je Benussi velel naj glasuje za druge osebe? Cosani je odgovoril na to, da mu Benussi tega ni ukazal izrecno, pač pa da se je to razumelo samo ob sebi iz vseh Benussijevih besedij.

Na predsednikovo vprašanje, kdo da mu je izročal legitimacije in glasovnice, s katerimi je potem hodil glasovat, je toženec odgovoril, da so bile legitimacije in glasovnice vedno na razpolago »moretom« na sedežu volilnega odbora, da jih nikdo ni komu izročal, marveč, da so jih »moretti« kar sami jemali, ker je bilo tako dogovorjeno mej njimi.

Toženec je povedal dalje, da je prvi dan glasoval v imenu dra. Iginija in Lucijana Vecchi, da si je dal od briveca obriti brado in brke ter si dal prilepiti na obraz posebno črno brado in črne brke dočim so njegove brke rujavae.

Legitimaciji dra. Iginija in dra. Lucijana Vecchi mu je bil izročil njiju brat Breno Vecchi. Istotako našminkan je šel glasovat za Cocianciga. O glasovanju v imenu Cocianciga je povedal, da je g. Tribusson, ki je bil prisoten v volilni dvorani opozoril volilno komisijo, da volilee ni Cociancig. Na to mu je on odgovoril: »Vi se motite, gospod!« A Cumar, ki je bil člen komisije in kateri je imel nalogo, da je z roko pokrival odprtino žare ter odkrival isto, ko je kak volilee glasoval. rekel je njemu: »Glasujte, glasujte in bežite!« ter da je o tem držal roko privzdigneno nad žaro, tako, da je bila odprtina svobodna. Drugi dan, ko so se vršile volitve III. razreda, mu je dal Benussi 20 K za kosilo. Isti Benussi ga je videl skoraj vsakikrat, ko je na sedežu odbora jemal legitimacije, videl ga je našminkanega in se mu je smejal. Glasoval je vsega kakih 12 krat, a spominja se le petih imen, na katera je glasoval.

Pred volitvami je dobil enkrat 40 in potem zopet enkrat 40 kron, mej volitvami enkrat 20, enkrat 60 kron, in sicer nekaj iz rok Benussija in nekaj iz rok Cumarja.

Po volitvah je pa dobil od Cumarja v pisarni istega na rbjem trgu, in sicer na ukaz Benussija, 100 kron.

O Cumarju trdi, da je isti videl njega, ko je na sedežu odbora jemal iz škatlje legitimacije, le mej tem, ko so se vršile volitve IV. razreda, a Benussi da ga je videl vsaki krat.

Na večer onega dne, ko se je zaključila volitev III. razreda, šel je na čišo piva, kjer je videl policijskega agenta Karola Titz a. Titz ga je vprašal, kako mu kaj nesejo volitve?

On mu je odgovoril, da dobro, in mu je o tem pokazal listnico, o kateri je imel Benussijev listek za 60 kron v bankovcih ter je dodal, da je glasoval že 30 krat.

Danes je izjavil, da je to rekel le iz hvalisanja. — Po njegovem aretovanju je bilo preiskano stanovanje Cosanija in se je našlo v istem mnogo glasovnic za vsaki ukus. Dompierijeveev, Patrijev, in tudi onih za volitve v okolici.

Slednjič je predsednik konstatoval, da je v tem, kar je toženec povedal danes novo le to, da ga je Benussi videval, ko je jemal legitimacije na sedežu volilnega odbora.

Na to je toženec dostavil, da je Benussiju in Cumarju povedal tudi ustmeno, da je glasoval v imenu tega in onega volilca, tako, dasta Cumar in Benussi vse vedela, kaj on počenja in kako da počenja.

Na to je še branitelj dr. Stanič stavil tožencu vprašanje, dali so ga poznali vsi člani odbora, čemur je toženec pritrdil.

Branitelj dr. Stanič ga je vprašal dalje, dali so bili, ko je on glasoval, v volilni dvorani gospodje, katere je on poznal in ki so tudi njega poznali? Tu je toženec imenoval razna imena, kakor Gabrielli, Rangon in Bidoli, kateri poslednji mu je tudi izročil eno legitimacijo. V sled te izjave si je državni pravnik pridržal pravico postopanja proti Bidolliju.

Branitelj je nadalje vprašal obtoženca, zakaj se je tako trudil za zmago »Patrie«? Toženec je odgovoril na to, da zato, ker se je nadejal, da dobi potem službo na magistratu in da tako zagotovi kruh za bodočnost svoji družini.

Ob 11. uri je bila razprava prekinjena za 5 minut. Na nadaljevanju razprave sta bila prisotna tudi toženca Benussi in Cumar.

Predsednik je najprej prijavil tema dvema, kar je Cosani danes povedal novega.

Sledila je konfrontacija mej Cosanijem, Benussijem in Cumarjem, katerima poslednjima je Cosani ponovil v obraz, da sta ga oba videla, kadar je jemal legitimacije in da sta oba vedela za vse njegovo protizakonito početje.

Toženca Benussi in Cumar nista črhnila besedice na to.

Za tem je bil zaslišan toženec Benussi, kateri je pričel s tem, da se je izjavil povsem nekrivega.

Benussi je držal na to precej dolg govor, v katerem je dejal, da se je njegova stranka predstavila volilecm na podlagi činov izvršenih v minolem triletju v blagor mesta. Sleparije da niti niso bile potrebne, ker je stranka bila gotova svoje zmage in ker bi 20, 25 ali 40 glasoval ne moglo vplivati na končni izid volitev.

Benussi je pripovedoval nadalje o svoji pčtenosti in o svojem političnem delovanju v blagor domovine. Nadalje je govoril, kako je spoznal Cosanija. Isti ga je bil prišel prosit malo pred volitvami, da bi mu pomagal do kake službe na magistratu. — Cosani je napravil nanj ugoden utis, in v sled česar ga je priporočal raznim ošbam. Ker se mu pa ni moglo drugače pomagati do službe, ga je vsprejel v začasno službo za volilni odbor, in sicer za vnanjo službo.

To pomenja, je dejal Benussi, »da je bil najet v to, da je hodil po volilce, da je iste nagovarjal k glasovanju, in da je iste o potrebi spremljal z izvoščekom na volišče.«

Benussi je pripovedoval dalje, da vojska moretov šteje okolu 300 mož. Od teh 300 pozna seveda marsikateri po 2, 3, 4, kateri več, kateri manj volilcev. Sleherni prevzemlje nalogo, da spremlja na volišče one volilce, katere pozna.

To so takozvani »palrini«botri. Vsa-kemu »botru« se daje na razpolago potrebna svota denarja.

Ko je predsednik vprašal, kateri botri so spremili na volišče odsotne in mrtve volilce, je Benussi

rejo izvrševati poklica, za kateri so se vsposobili z velikimi žrtvami na denarju in velikimi duševnimi naporu.

Od kod ta razlika? Kje je vzrok tej blagonaklonjenosti do »čistih« od strani madjaronske vlade na Hrvaškem? Ta blagonaklonjenost — govori cele knjige! Altrio che »zrodek med slovenskim in hrvaškim novinstvom v Frankovem »Hrv. pravu« na adresu »Edinosti«!

In za vsa tem oglom moreš naletati na dejstva, ki kriče, komu služi Frank!! Povodom izvolitve Kumičića v Zlatarju so čisti kar iz sebe kričali o »zmagic«. A proti komu so »zmagali«. Proti ostali opoziciji! Niso slavili zmage nad kakim Madjaronom, ampak nad njimi, ki ječe po zaporih radi svojega hrvaškega patriotizma.

Jako kriče izgled je nastopil. Toliko »Obzor«, kolikor »čisto« »Hrvatsko pravu« sta bila priobčila resolucijo s katero so bili pozvani opozicijski poslanci, naj vodijo najodločnejši boj proti Khueu in naj ga odstranijo iz sabora. Oba lista sta bila zaplenjena. Toda — sedaj dujte. Za »Hrvatsko pravu« je bila resolucija kvalificirana le kakor prestopok po § 300 k. z. za »Obzor« pa kakor zločin po § 65. in so urednika tega lista tirali v ječo radi dvojnega zločina ter je moral ječati v ječi tri mesece. Urednika »Hrv. pravu«, ki je vendar priobčilo isto resolucijo kakor »Obzor«, pa niso ne tožili ne obsodili. Dočim skoro vse »Obzorovo« uredništvo sedi v zaporih, se ne godi kaj takega niti enemu uredniku »Hrv. pravu«!

Kaj pravite k temu?! Slepec je, kdor ne vidi! Le »čisti« so tako slepi, da nič ne vidijo! V tem večjo dolžnost je resničnemu narodnemu novinstvu, da odpira narodu oči, da bo jasno videl — vse svoje sovražnike!

Tržaške vesti.

Maša zadušnica za pok. Ivana viteza Nabergoja. Jutri bo obletnica, ko je naš nepozabni prvobornik zatisnil svoje oči v večni svet in zaključil svoje blaginje naroda posvečeno, blagoslovljeno življenje. Tem povodom bo jutri, dne 10. t. m., ob 8. uri zjutraj v cerkvi pri sv. Antonu Novem mašazadušnica za blagopokojnega Ivana viteza Nabergoja.

Iz zavoda sv. Nikolaja. Dne 20. t. m. vršla se bo veselica in društvene namene in sicer v lastnih prostorih.

Kako prijetno doni na uho beseda »lasten«! Last je to, kar je moje, naše! Za mi tega še nikakor ne moremo trditi o tem sila važnem zavodu, kajti nismo izključni gospodarji, dokler in kolikor časa nas bo morila teža obresti, katere plačujemo upnikom. Da je zavod naš, smeli bomo govoriti še le tedaj, ko odložimo butaro nasram upniku! Tedaj še le bomo čutili in slastjo uživali srečno posest! Tedaj še le bomo svobodno dihali, ko naš ne bodo več vezale sponne bremena.

»Gorje mu, ki nima doma« — je pel nepozabni Simon Jenko. To reklo zaal je upoštevati cenjeni odbor, preskrbivši si slehniš streho svojo, pod katero je spravil iz tuje hiše v pleničah zavito dete. Ta novorojenček je »Zavod sv. Nikolaja«; slab je še in šibak. In da doseže čim prej namenjeni cilj, da bo mogel služiti svojemu smotru, je naravno, da potrebuje tem več skrbnega ne govanja in jake poživljenosti.

Maogo poti vodi v Rm. V smislu tega pregovora si tudi zavod prizadeva na vse možne načine, da povsede samostojnost v lasti. Jedno teh sredstev so tudi veselice; zato pa smo si svesti, da se naše čestito rodoljubno občinstvo udeleži te veselice prav mnogoštevilno, ker zna uvaževati imenitnost zavoda in njegaj blagi namen.

Za slavnost v Dolini. »Delavsko podporno društvo« je najelo za prihodnjo nedeljo dne 13. t. m., ob priliki slavnosti v Dolini, poseben vlak.

Ta vlak bo vozil s kolodvora državne železnice pri sv. Andreju do Boršta in nazaj. Odhod iz Trsta bo ob 1. uri in 50 minut popoldne. Nazaj iz Boršta v Trst pojde pa ob 10. uri in 30 minut zvečer.

Izletniki naj si dobro zapomnijo ure odhoda, ker vlak bo odhajal točno ob navedenih urah.

Voznja tja in nazaj stane 40 nč. Vožni listki se dobivajo že sedaj v uradu »Delavskega podpornega društva« v ul. Molin p. celo št. 1. l. n. in sicer vsaki dan od 8. do 12. ure popoldne in od 3. do 7. ure (v četrtek in soboto do 8. ure) zvečer.

Društva in posamičnike se opozarja, naj si pravočasno preskrbe vožne listke, ker ta vlak vsprejme le 400 izletnikov. Ako se ne razproda vseh vožnih listkov do sobote zvečer, se bo iste prodajale v nedeljo od 1. ure popoldne do odhoda vlaka.

Pevsko društvo »Slava« pri sv. M. Magd. spodnji se udeleži slavnosti v Dolini korporativno z zastavo in ne brez zastave, kakor je bilo pomotoma objavljeno.

Spomin na 25-letnico tabora v Dolini. Pod tem naslovom izide danes brošurica, obseajoča vse govore, članke, brzojavke itd. priobčene v »Edinosti« leta 1878. o taboru v Dolini. Brošurica bo stala 10 stotnik in se bo jutri razprodajala v tobakarnah: Lavrenčič, Kersten, Pipan, Kracik, Stanič in v »Del.

podpornem društvu«. — Ves čisti dobiček je namenjen družbi sv. Cirila in Metodija.

Veselični odsek Tržaškega podpornega in bralnega društva je sklenil, da bo tudi letos prirejal svoje redne plesne vaje v društveni dvorani, ul. Stadion št. 19, l. n., in to skozi vso sezono. Prva plesna vaja se prične v nedeljo dne 13. sept. ob 4. uri popoldne. Ples bo vodil g. Ivan Umek, sviral bo domači kvartet.

Ob enem se naznanja, da pričnejo še posebne plesne vaje v ponedeljek, dne 14. t. m. in bodo vsaki ponedeljek, četrtek in soboto od 7. do 9. ure zvečer. Oseka.

Pevsko društvo »Zvonimir« v Rocalu prosi slavna bratska društva, ki so se oglašila za sodelovanje na prvi veselici tega društva dne 27. t. m., naj najtalje do 13. t. m., to je, do sedelje prijavijo društvu nemu pred sedniku g. Gregoriču v ulici Barriera vechia št. 4. pesmi, s katerimi hočejo nastopiti, da bo možno sestaviti vsopred Ob enem se naznanja slav. občinstvu, da se posamičnikom ne bodo pošiljala vabila. Vabljen je sleherni Slovenec in sleherna Slovenka, da prisloži na pomoč temu novemu podpore potrebnemu društvu.

Vremenski vestnik. Včera: toplomer ob 7. zjutraj 20,8, ob 2. uri popoldne 27,5 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 768,3 — Danes plima ob 8.25 predp. in ob 1.52 pop.; oseka ob 1.38 predpoludne in ob 6.41 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Razpis študijskih.** Razpisujeta se dva stipendija po 600 kron iz »ustanove Nj. ekselenije grofa Franceta Coronini Cronberg, deželnega glavarja, v spomin štiridesetletnice vladarstva Nj. V. presv. cesarja Franceta Jožefa I.«

Pravico do teh študijskih imajo ubogi dijadi, obiskujoči kako avstrijsko visoko šolo (vseučilišče, tehniko, visoko kmetijsko šolo), ki so pristojni v kateri občini poknežene grofije goriško-gradiške, brez razločka verospoznanja in narodnosti.

Prošnje, previdene s potrebnimi spričevali naj se predložijo deželnemu odboru v Gorici do 15. oktobra 1903.

× **Zagonetka.** Na obč. volitvah v Boljuni si sta nasproti — vsaj iz laških listov je bilo posneti tako — hrvaška in italijanska stranka. Pred seboj imamo po eno glasovnico obeh strank za tretji razred. Obe stihrvatski.

Ena se glasi:

»Trče tjelo. Zastupnici:

1. Grzč Ivan pok. Diaka — Letaj. 2. Mečulj Lovre od pok. Marije — Brest. 3. Simetič Iosip od Iosipa — Boljun. 4. Ferranda Franz od Kazimira — Boljun. 5. Luksič Iv. pok. Iosipa — Gradinje. 6. Škrobe Franjo pok. Bartala — Susnjevica. 7. Grožič Josip Mihotinč pok. Ivana — Vranja. 8. Peruc Toma od Martina — Učka.

Zamjenici:

1. Pataj Fedel Karlo pok. Ivana — Boljun. 2. Cigar Bartul p. Anta — Letaj. 3. Stepančič Iosip pok. Iosipa — Posert. 4. Cohil Paladin Ivan pok. Mata — Boljun.

Druga pa:

III. tjelo. — Reprezentanti:

1. Ilišič Toma od Avguščina — Boljun. 2. Pikulč Frane pok. Ivana — Vranja. 3. Brenčela Andre od Mata — Gradinje. 4. Mečulj Anton od Lovra — Brest. 5. Belulović Mate od Josipa — Sušnjevia. 6. Paškvalič Mate pok. Frana — Boljun. 7. Barčević Klement pok. Ivana — Vranja. 8. Balulović Frane od Josipa — Sušnjevia.

Soštituti:

1. Mandič Josip pok. Martina, Boljun; 2. Bakotič Toma pok. Antona, Sušnjevia; 3. Peruč Toma od Martina, Učka; 4. Maver Karlo od Miha, Vranja.

Prepuščamo čitateljem naj oni razrešijo zagonetko: katera stranka je bila hrvaška in katera italijanska!

× **Ugodna prilika.** Posojilnica na Voloskem gradi sredi mesta Volosko ob državni cesti »Narodni dom«. Dal te zgradbe se porabi za hotel, restavracijo in kavarno. Posojilnica išče sedaj najemnika, ki bi hotel hotel vzeti v najem; oddalo bi se mu eventuelno tudi vse poslopje. Opozarjamo, da do sedaj na Voloskem ni nobenega hotela, niti prikladne restavracije, o čemer se vedno pritožujejo stranke, ki dohajajo v velikem številu iz Opatije. Poleg tega se treba ozrati tudi na to, da ima »Narodni dom« jako lepo lego, da je iz vseh njegovih sob krasen razgled na morje in da bodo v njem nastanjena tudi narodna društva. Radi tega bi podjeten restavratore jako dobro izhajal in lahko tudi obogatel, kakor se je dogodilo nekatrim nemškim podjetnikom v onih krajih. Sploh opozarjamo rodoljube na Volosko, Opatijo in sosedna mesta, ker so tu jako ugodna tla za vsake vrste podjetja. Dosedaj delajo tam lepe dobičke tujei, osobito Nemci, ki sicer nastopajo kakor naši narodni nasprotniki.

Vesti iz Kranjske.

* V železniškem vozu zblaznel. — Josip Bruderman, doma iz Tribuč pri

Brežicah, je v soboto v železniškem kupeju med Kranjem in Medvodami znozel. Nesrečež se je bil na potu proti domu: prepeljali so ga v deželno blaznico v Ljubljani.

* **Učiteljski strokovni tečaj na Grmu pri Novem mestu** so določili na čas od 5. do 12. vinotoka t. l. Predmet teh kurzov bo pouk o umnem kletarstvu. Udeležu se ga lahko ljudski učitelji, kateri se pa morajo preje zglašiti.

* **Trutzburg«** v Ljubljani je torej ustanovljeno. Kumovalo je tudi glasovito celjsko »nemštvo«. Toda prišlo je tako malo številce nemških delavcev in bilo je na ustavnem shodu vse tako klaverno da meni »Slovenski narod«, da bi se društvo moralo imenovati »Frotzburg«, ker so bili večinoma »froc« bizu.

Vendar naj bi Slovenci v Ljubljani obrabli nekoliko pozornosti tem »froom« ker tudi taki-le razposajeni znajo postjati jako nadležni. Treba jih več s h nategniti za ušsa.

Vesti iz Stajerske.

— **Afera Bratuša.** — Ko smo zadnjič govorili o tej psihološki zagonetki, smo povedali, da je že gotovo, da za kronska Bratuša nista umorila svoje hčere, ker sta se mat in hč na konfrontaciji na okrožnem sodišču v Mariboru spoznali in se objeli. Danes moramo pridodati, da sta se takoj spoznala tudi oče in hči.

A kako se vedejo sedaj tiste črne duše po nemških uredništvih, ki so radi (kakor se vid sedaj) krivega samoobdolženja Bratuševga na inf rmalen način gradle ves narod naš?! Mesto da bi sedaj skušale popraviti storjeno ljuto krivico in da bi dšle za dščenje po krivici krvavo žaljenemu narodu, mesto da bi storile, kar bi smatral v naiprimivnejšo dolžnost alsherni, ki ima le iskrene poštenja v sebi: klevetajo dalje...!

Na tem izgledu more videti svet eklatantno, kake kvalitete so nasprotniki, s katerimi se mora narod naš na Stajarskem boriti za vsako mrvo pravice!

— **Kako se celjski Nemci zabavajo!** Priradili so bili v celjskem parku halovsko veselico. Med drugimi »atrakcijskim« točkami je bil tudi »nemški dvj mež«, ki se je valjal v veliki posodi, napolnjeni z vodo. Za to žlostno ulogo so porabili, ali bolj rečeno zlorabili nekega umobolnega šloveka. Že to samo na sebi je brutalno, surovo in brezsrčno, ako se nesrečo sošloveka zlorablja sebi v — zabavo. Ali naravnost zločinsko je, ako se to dela še na način, da se tudi telesno zdravje dotičnika spravlja v nevarnost, kakor se je zgodilo v Celju.

Ker je dotični širomak več ur ležal v vodi, je obel tako hudo da je moral v bolnišnico in je možno, da niti ne okreva več!

Če je, kakor priprsti slovenski kmečki fant zagrešil, kako surovost, to vam je vpitja po nemških listih o surovosti Slovencev. Tu pa so bili ljudje, ki se hočejo prištevati inteligenci, ki so zagrešili čin ki kaže naskraino posurovljenje in podviganje čutstev!

Povej mi, kako se »zabavaš« in povem ti, kdo si!!

Brzojavna poročila.

Graf Goluchowski. DUNAJ 9. (B) Minister za vnanje stvari, graf Goluchowski, se je sinoči povrnil iz Badimpešte na Dunaj.

Kuga. LONDON 9. (B) »Standardu« javljajo iz Tjenčena, da je v Njušvaugu črna kuga. Do sedaj se je pripetilo 18 slučajev. Zd se, da se ne vrši nikaka zdravstveno policijska kontrola. Mrtva trupla so jednostavno vrgli na plano in jih pustili nepokopana.

Dogodki na Balkanu. CARIGRAD 8. (B) Turška vlada je priobčila avstro ogrskemu in ruskemu poslanstvu spomenico o organizaciji, taktiki in delovanju ustaških čet. Glasom vesti iz Monastira se izvazuje sledeče odredbe v pomirjenje gibanja: Pripravljeno oficijelno razglasilo se razglasi povsodi. Turški in grški odličnjaki in komisije potujejo okoli, da prebi valstvo, ki je pobegnilo v gore, pregovore, da se povrne domov. V mnogo krajev so se odposlale oblastvene komisije, da povrne stvari, ki so jih ugrabili bašibozuki in druge

čete. Na povračanju teh stvari sodelujejo tudi škofje. V Kruševu in okolici so zbrali že 500 glav ugrabljene živine. Oropani prebivalci vasi dobivajo žita in obleke.

Sovražstvo med mohamedanci in krščani v Beyrutu. WASHINGTON 8. (B.) Admiral Cotton javlja, da je prišlo do krvavega spopada med mohamedanci in krščani v Beyrutu vsled sovražnosti prvih proti krščanom in vsled ne sposobnosti turških oblastov za preprečanje zločinov. Cotton pa pridodaja, da so ga turška oblastva podpirala na njegovih poževdvanjih in so obljubila, da odpošljejo v Beyrut še 1000 mož vojštv.

Dogodki v Srbiji. BELIGRAD 9. (B.) Kralj je 7. polku podelil ime »Kralj Peter«, 18. ime »Prestolonaslednik Jurij«, 6. ime »Prince Aleksander«, 11. ime »Kara Djordje« in 8. ime »Knez Aleksander«. Kralj je danes zjutraj v Beogradu uvrstil prestolonaslednika kakor infanterista v vojsko.

Izdajatelj in odgovorni urednik **FRAN GONNIK.**
Lastnik konsorcijski lista »Edinost«.
Natisnila tiskarna konsorcijska lista »Edinost« v Trstu

Svoji k svojim!
ZALOGA

pohištva

dobro poznane
tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan)
vpisane zadruga z omejenim poroštvom

prej **Anton Černigoj**
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zamajčena, kajti les se osuši v to namšč pripravljeneh prostorih s temperaturom 60 stopinj. — Najbolj udobne, moderni sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 52. A. —
(v lastni hiši)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni batil nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Ilastortvan cenik brezplačno in franko

TOVARNA POHIŠTVA

Rafael Italia

Velikansko skladišče in razstava
pohištva in tapetarij

— TRST —
ulica Malcanton štv. I.
po zelo nizkih cenah.

!! Novost !!

Mitaines in poletne rokavice po priložnostnih cenah.

A. HUBMANN

Corso štev. 19.

NAJVEČJI IZBOR VRČKOV ZA PIVO
se nahaja v dobro znani zalogi steklenin in porcelana

Jakob Hirsch, ul. Cavana 6 (nasproti škofijski palači)

TRST

Vzorec št. 4. Vzorec št. 5. Vzorec št. 2.

Pošiljatve na deželo se izvrše z največjo točnostjo in natančnostjo.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 25.000.000 K. Izplačane odškodnine: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obnovenkorne namene.

Tovarna za cementne plošče
ANDREJ STOLFA
Trst - ulica dell'Industria št. 1. - Trst.

Cementne plošče umedene od 25 in 33 cm, šestvoglne plošče od 20 in 25 cm po K 2.- □ m.

Plošče v risanjih po dogovoru. — Se ne boji nikake konkurence bodisi glede cene ali kakovosti blaga.

30 malih stanovanj z eno sobo in kuhinjo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia v hišah Stolfa. Pisarna v ul. Giuliani št. 20 A, I. nadstr. od 1-2 in 5-7 pop.

Urar F. Pertot Trst ulica delle Poste 1, vogel ul. Carintia. Prodaja srebrne ure od 3 gld. na prej, zlate ure od 8 gld. naprej. Izbor stenskih ur, reglatojev i. t. d. Popravlja vsakovrstne ure po jako zmerni ceni.

Št. 1277

Razpis

službe za učiteljico-vrtnarico

Razpisuje se službo za učiteljico vrtnarico v tukajšnji občini. Prosilke naj vložijo svoje dokumentirane prošnje pri podpisnem županstvu do 26. septembra 1903.

Županstvo v Nabrežini,
dne 5. septembra 1903.

Caharija
župan.

Za I. gimnazijo

je na prodaj več dobro ohranjenih knjig z »atlasom« in »sicer« po znižani ceni. Obrniti se je v »Delavsko podporno društvo«.

Blag. gosp.
Gabriel Piccoli
lekar
dvojni zlatnik Nj. sv. papež
Leona XIII.
v Ljubljani.

Potrjujem prejem steklenice Vaše tinkture za želodec, katero morem najtopleje vsakomur priporočati, kajti rabim jo že od leta 1878 in zmiat mi je uotikornou-činjujoče zdravlje vrhčila pri želodčnih in boleznih.

Kmin, 13. maja 1897.
Miroslav Leitner,
c. kr. davčni blagajnik

Z uporabo Vaše izborne tinkture za želodec sem rešen skoro dve leti trajajoče želodčne bolezni ter sem popolnoma ozdravel, kar z lahko vestjo potrjujem in to tinkturo za želodec le priporočam vsem, ki trpe na želodčni bolezni.

Strasoldo (Primorsko), 6. marca 1898.

Karel grof Strasoldo.

Razprodaja se v lekarnah v Trstu, Istri, Dalmaciji, Pimorskem, Goriškem in Tolminskem po 30 stot. steklenica.

Fran Antonič

Campo Belvedere 10. Telefon 1617.

Nova prodajalnica
jestvin in delikates.

Bogat izbor vseh v to stroko
spadajočih predmetov.

Špecialiteta:

Šunka (pršut) iz Prage in Štanjela.
Najfinejši salami.

Velika zaloga vin v buteljkah, piva, likerjev in mineralnih voda.

Postrežba na dom.

Lekarničarja
A. Thierry-ja balzam
je najboljšo dijetelčno domače zdravilo proti prebaveim zavirani, pušnju, slabosti, razvici, napenjanju, ublažuje kašelj ter tugače, čisti slino in človeške potrebe. 12 mlh ali 6 velikih steklenic se zabojem vred stane K 4.—
Lekarna pri angelju varuhu v Pregradi
(Rogatec Sauerbrunn.)
Pristno le se zraven utinjeno varnostno znamko »nunec«.
Priporoča se to zdravilo jemati vedno na potovanje.

Jvan Semulič
v Trstu, Piazza Belvedere (nova hiša)
priporoča slavnemu občinstvu v Trstu

in okolici kakor tudi po deželi, svojo
bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in drugih vrst iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Šunka s kožo
po gld. 1.—, brez kože 90 kr, suho meso 78 kr, slanina 82 kr, prešičevi jeziki 1 gld, goveji 1.20 gld, glavina brez kesti 45 kr, dunajske salame 80 kr, prave boljše 1 gld, iz šunka gld. 1.20. ograde za meso julij 1 gld. 95 kr, (vsak mesec 15 kr. draže) velike klobase 20 kr. pošlja le dobro, pošeno blago od 5 klg. naprej proti povzetu.
Janko Sirc, Kranj.

JAKOB BAMBIČ
- trgovec z jedilnim blagom -
Via Giulia št. 7.
Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moke, žita, ovsu in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno po jako nizki ceni.

!! V korist !!
„Osrednji šolski Matici“
Humpuleška sukna
... in lodni. ...
Moderno blago za obleke iz čiste ovčje volne po nizkih cenah priporoča
Karol Kocian
tovarna sukna
Humpolec Češko
Uzorci zastoj in franko.

Mnogo denarja!
do 1000 kron na mesec zmorejo častno zaslužiti osebe vsakega stanu, (tudi kot postranski zaslužek).
Natančneje pod „Reell 107“ na Annonces - Abthe lung des MERCUR, Stuttgart, Bergstr.

Svoji k svojim
OBUVALA.
— Dobro jutro! Kam pa kam?
— Grem kupit par čevljev!
— Svetujem Vam, da greste v **ulico Riborgo št. 25 po domače k Pierotu.** Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvalo na debelo in drobno.
Lastnik: **Peter Rehar.**

L. Luzerjev oblič za turiste.
Pripoznano najboljšo zdravilo proti kurjim očesom, žuljem itd.
Glavna zaloga:
Lekarna L. SCHWENK,
DUNAJ-WEIDLING.
Naj se **Luzer-jev** oblič za zahveva **Luzer-jev** turistepo K 1-20.
- Vobiva se v vseh lekarnah. -

Alozij Svagel
TRST - Ul. Farneto 8. - TRST
priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, najfinejše testenine po jako nizkih cenah, najdajle moko, žito, kavo, sladkon.
Razpošilja blago tudi na deželo bodisi na drobno ali debelo.
Cenike na zahtevo franko.

Valentin Luznar
klepar (klanfar)
ulica Belvedere št. 12.
naznanja slavnemu občinstvu, da je otvoril svojo lastno
kleparsko delavnico.
Sprejema vsa v to stroko spadajoča stavbinska in galanterijska dela.
Za obilne naročbe se toplo priporoča.
Cene zmerne.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Trst, Corso 28.
G. DOPLICHER
Velika zaloga klobukov in čepic vsake vrste
od gld. 1-50 do 3-50.
Poprave in moderniziranje se izvrši najtočneje.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Vdovec
50 let star, z gotovim dohodkom se želi seznaniti v namen poroke z gospodično ali vdovo od 38—50 let staro, katera naj bi znala šivati, prati in kuhati. Ponudbe s fotografijo na naslov »F. Ž. 31752« Posre restante Trst.

Danes, dne 5. septembra
se je odprla
dalmatinska gostilna
z vrhom
„Al Buon Ritrovo“
v ulici Stadion 19.
z izvrstnimi pristnimi dalmatinskimi vini iz Omišlja.
Črno navadno po 32 avč. liter
Opolo » 36 » »
Pivo I. vrste » 24 » »
Izvrstna domača kuhinja.
Lastnik.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
FERDO GUŠTINČIČ
klesarski mojster
TRST (via Giuliani 11) — BARKOVLEJE (zraven pokopališče)
Izvršuje vsakovrstna in najfineja ornamentalna dela kakor n. pr.: oltarje, spomenike, kipe, poprsja. — Razna dela iz mramorja, cementa in gipsa, kakor tudi slike po fotografiji v vsakovrstnih formatih itd. itd. Več slik je na ogled v »Narodnem domu« v Barkovljah.
Lastni kamenolom v Petrovici (Repen).
Žage na motor.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Cene po pogodbi in jako nizke.
Priporočuje se slav. slovenskemu občinstvu za obile naročbe udani
Ferdo Guštinčič
klesarski mojster.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Prodaja manifakturnega blaga
SALARINI
v ulici Ponte della Fabbra št. 2.
in podružnica
„Alla città di Sondra“
ulica Poste nuove št. 3. (Brunerjeva hiša)
Izgotovljene obleke za moške, dečke in otroke. Moške obleke od 6.50 do 24 gld.; za dečke od 4 do 12 gld. Jopiči iz snovij od 3 do 8 gld. Hlače iz snovij od 2-4 gld. ravno take iz najfinejše volne od 4.50 do 8 gld. Velik izbor finih površnikov v barvah od 8 do 24 gld. Volnene obleke za otroke od 3-12 let od 2.50 do 9 gld.; isti iz platna od 1 do 5 gld. Haveloki (Loden) za moške, dečke in otroke po zelo zmernih cenah. Hlače od moleskina za delavce (iz lastne predilnice v Korminu). Močne srajce lastnega izdelka po 1.20 gld. Zaloga jopičev Orleans, platna, črnega in barvanega satena za pisarniško osobe.
Bogat izbor snovij za moške obleke toli na meter koli za naročbo po meri, koje se izvrše v slučaju potrebe v 24 urah.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI
Polnovplačani akcijski kapital **K 1,000.000**
Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, noveev in deviz.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.
Špitalske ulice šte. 2.
Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.
Daje predujme na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.
Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in inkasso menic. Borča naročila.
Podružnica v Spljetu (Dalmacija.)
Denarne vloge vsprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.
Promet s čeki in nakaznicami.